

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 710/2009

z dnia 5 sierpnia 2009 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 889/2008 ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustanawiania szczegółowych zasad dotyczących ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury i ekologicznej produkcji wodorostów morskich

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91⁽¹⁾, w szczególności jego art. 11, art. 13 ust. 3, art. 15 ust. 2, art. 16 ust. 1 i ust. 3 lit. a) i c), art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 5, art. 19 ust. 3 akapit drugi, art. 22 ust. 1, art. 28 ust. 6, art. 38 lit. a), b) i c), a także art. 40,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 834/2007, w szczególności jego tytuł III, ustanawia podstawowe wymogi dotyczące produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury i produkcji wodorostów morskich. Szczegółowe zasady wdrażania tych wymogów powinny być ustanowione poprzez zmianę rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008⁽²⁾, które ustanawia szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia (WE) nr 834/2007.
- (2) Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego na temat zrównoważonego rozwoju europejskiej akwakultury⁽³⁾ przedstawia wizję zrównoważonego rozwoju tego sektora w okresie 10 lat, aby obszarom wiejskim i przybrzeżnym zapewnić stabilną alternatywę pod względem produktów i zatrudnienia dla rybołówstwa. W komunikacie wskazano możliwości w zakresie produkcji ekologicznej w sektorze akwakultury i stwierdzono potrzebę opracowania związanych z nią norm i kryteriów.
- (3) Aby zapewnić jednoznaczność, należy uzupełnić i poprawić definicje ustanowione w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 889/2008 w celu uniknięcia niejasności i zagwarantowania jednolitego stosowania zasad ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury i wodorostów morskich.
- (4) Wodne obszary, na których uprawia się ekologiczne wodorosty morskie i prowadzi chów zwierząt akwakultury, mają zasadnicze znaczenie dla uzyskania bezpiecz-

nych produktów wysokiej jakości przy wywieraniu jednocześnie minimalnego oddziaływania na środowisko wodne. Prawodawstwo Wspólnoty dotyczące jakości wód i zanieczyszczeń w żywności, w tym dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁽⁴⁾, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)⁽⁵⁾, rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych⁽⁶⁾ oraz rozporządzenia (WE) nr 852/2004⁽⁷⁾, (WE) nr 853/2004⁽⁸⁾ i (WE) nr 854/2004⁽⁹⁾, ustanawia cele środowiskowe dla wód i gwarantuje wysoką jakość żywności. Stosowne jest zatem sporządzenie planu zrównoważonego zarządzania w odniesieniu do produkcji wodorostów morskich i produkcji w sektorze akwakultury określając szczegółowo środki takie jak redukcja zanieczyszczeń.

- (5) Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne⁽¹⁰⁾, dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory⁽¹¹⁾ oraz dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa⁽¹²⁾ powinny gwarantować właściwe wzajemne oddziaływanie ze środowiskiem uwzględniając jednocześnie wpływ tych działań na cele środowiskowe dla wód ustanowione wskutek stosowania dyrektyw 2000/60/WE i 2008/56/WE. Należy ustanowić przepisy dotyczące sporządzania oceny środowiskowej obejmującej najlepsze dostosowanie się do otoczenia i łagodzenie potencjalnych niekorzystnych skutków. Należy wziąć pod uwagę, że takie oceny powinny gwarantować, że ekologiczna produkcja wodorostów morskich i zwierząt akwakultury, która w porównaniu do rolnictwa ekologicznego jest działalnością względnie nową, jest nie tylko akceptowalna z punktu widzenia środowiska, ale powiązana z innymi opcjami, w szczególności z szeroko pojętym interesem społecznym, oraz odpowiednia i zrównoważona pod kątem środowiska.

⁽¹⁾ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 250 z 18.9.2008, s. 1.⁽³⁾ COM(2002) 511 z 19.9.2002.⁽⁴⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.⁽⁵⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.⁽⁶⁾ Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5.⁽⁷⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1.⁽⁸⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 55.⁽⁹⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 206.⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40.⁽¹¹⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.⁽¹²⁾ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, s. 1.

- (6) Płynne środowisko jakim jest woda wymaga odpowiedniego oddzielenia ekologicznych i nieekologicznych jednostek produkcyjnych akwakultury; należy zatem ustanowić odpowiednie środki w celu ich oddzielenia. Biorąc pod uwagę zmienność stanu środowiska wód słodkich i wód morskich we Wspólnocie, bardziej pożądane jest, aby odległość odpowiedniego oddzielenia była ustanawiana na poziomie państw członkowskich, ponieważ wiedzą one najlepiej w jaki sposób dokonać tego uwzględniając zróżnicowany charakter środowisk wodnych.
- (7) Uprawa wodorostów morskich może przynosić korzyści w pewnych dziedzinach jak np. usuwanie związków odżywczych oraz może wspomagać polikulturę. Należy zadbać o to, by nie dokonywać nadmiernych zbiorów dziko rosnących wodorostów morskich, aby umożliwić im odrastanie oraz aby zagwarantować, że produkcja nie wywiera znaczącego oddziaływania na stan środowiska wodnego.
- (8) Państwa członkowskie coraz częściej stają przed problemem niedoboru ekologicznych roślin wysokobiałkowych. Jednocześnie przywóz ekologicznych pasz wysokobiałkowych jest niewystarczający, aby zaspokoić wymagania. Całkowity obszar ekologicznych upraw roślin wysokobiałkowych nie jest wystarczająco duży, aby zaspokoić popyt na ekologiczne białko; należy zatem zezwolić w określonych warunkach na żywienie paszami wysokobiałkowymi pochodzącymi z działek w pierwszym roku konwersji.
- (9) Biorąc pod uwagę wczesny etap, na jakim znajduje się ekologiczna produkcja zwierząt akwakultury, nie ma wystarczającej ilości dostępnych ekologicznych stad podstawowych. Należy ustanowić przepisy dotyczące możliwości wprowadzania w określonych warunkach stad podstawowych i osobników młodocianych nieekologicznego pochodzenia.
- (10) Ekologiczna produkcja zwierzęca w sektorze akwakultury powinna zapewniać zwierzętom zaspokojenie ich potrzeb gatunkowych. Praktyki gospodarowania, systemy zarządzania i systemy zamknięte powinny spełniać wymogi dobrostanu zwierząt. Należy ustanowić przepisy dotyczące budowy klatek i sady oraz systemów chowu na lądzie. W celu ograniczenia do minimum ilości szkodników i pasożytów oraz ze względu na konieczność zagwarantowania wysokiego poziomu dobrostanu i stan zdrowia zwierząt należy ustanowić maksymalną gęstość obsady. Należy ustanowić szczegółowe przepisy uwzględniające szeroki wachlarz gatunków o szczególnych potrzebach.
- (11) Dzięki postępowi technicznemu coraz częściej w produkcji w sektorze akwakultury używa się zamkniętych systemów z recyrkulacją wody – systemów zależnych od dostaw z zewnątrz oraz wysokich nakładów energii, ale pozwalających na ograniczenie zrzutów odpadów i zapobieganie ucieczce zwierząt. Ponieważ produkcja ekologiczna powinna być jak najbardziej zbliżona do natury, nie zezwala się na używanie takich systemów w produkcji ekologicznej do czasu uzyskania szerszej wiedzy. Wyjątkowo dopuszcza się ich stosowanie w szczególnych sytuacjach produkcyjnych na etapie wylęgarni i podchowalni.
- (12) Ogólne zasady produkcji ekologicznej określone w art. 4 i 5 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 opierają się na odpowiednim projektowaniu procesów biologicznych i zarządzaniu nimi, na ekologicznych systemach wykorzystujących naturalne wewnętrzne zasoby systemu, metodami, które pozwalają w szczególności prowadzić akwakulturę zgodną z zasadami zrównoważonych połowów. Stanowią one również, że zasada zachowania różnorodności biologicznej naturalnych ekosystemów wodnych obowiązuje także w produkcji akwakultury. Zasady powyższe opierają się na ocenie ryzyka oraz wykorzystaniu, gdzie stosowne, środków ostrożności i środków zapobiegawczych. W tym celu należy wyjaśnić, że sztuczne indukowanie rozmnażania zwierząt akwakultury poprzez hormony i ich pochodne jest niezgodne z pojęciem produkcji ekologicznej i postrzeganiem przez konsumenta produktów akwakultury jako ekologicznych; substancji tych nie należy zatem stosować w ekologicznej akwakulturze.
- (13) Pasza dla zwierząt akwakultury powinna zaspokajać ich potrzeby żywieniowe; należy również spełniać wymóg w zakresie zdrowia, że paszą pochodzącą od jednego gatunku nie żywi się tego samego gatunku, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 999/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii⁽¹⁾. Należy zatem ustanowić szczegółowe przepisy dla mięsożernych i niemięsożernych zwierząt akwakultury.
- (14) Surowce na paszę do żywienia ekologicznych mięsożernych ryb i skorupiaków powinny w miarę możliwości pochodzić ze zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa – zgodnie z art. 5 lit. o) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i definicją zawartą w art. 3 lit. e) rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa⁽²⁾ – lub powinny być paszą ekologiczną pochodzącą ze źródeł akwakultury ekologicznej. Biorąc pod uwagę wczesny etap, na jakim znajduje się ekologiczna produkcja w sektorze akwakultury, oraz niedobór ekologicznej paszy ze zrównoważonych zasobów rybołówstwa lub że niedobór taki może nastąpić, należy ustanowić przepisy dopuszczające stosowanie paszy nieekologicznej i oparte na rozporządzeniu (WE) nr 1774/2002⁽³⁾, które ustanawia zestaw zasad dotyczących zdrowia dla materiałów pochodzących z ryb, które można stosować w akwakulturze, oraz które ustanawia zakaz stosowania do celów żywienia niektórych materiałów pochodzących z gospodarstw rybnych w chowie ryb tego samego gatunku.

⁽¹⁾ Dz.U. L 147 z 31.5.2001, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, s. 59.

⁽³⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, s. 1.

- (15) W jasno określonych okolicznościach dopuszcza się do celów ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury i wodorostów morskich stosowanie niektórych nieekologicznych materiałów paszowych, dodatków paszowych i środków pomocniczych używanych w przetwórstwie pasz. Nowe przedmiotowe materiały muszą być dopuszczone zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. W oparciu o zalecenie powołanej *ad-hoc* grupy ekspertów⁽¹⁾ na temat „Paszy dla ryb i środków czyszczących w akwakulturze ekologicznej”, w którym stwierdzono, że substancje te już wymienione w załącznikach V i VI do rozporządzenia (WE) nr 889/2008 i dopuszczone w ekologicznej produkcji zwierzęcej powinny być także dozwolone w ekologicznej akwakulturze, oraz że niektóre substancje są niezbędne dla określonych gatunków ryb, substancje te należy włączyć do załącznika VI do wymienionego rozporządzenia.
- (16) Chów małży filtrujących wodę w celu zdobycia pożywienia może mieć korzystny wpływ na jakość wód przybrzeżnych poprzez usuwanie związków odżywczych oraz może wspomagać polikulturę. W odniesieniu do małży należy ustanowić szczególne przepisy uwzględniające fakt, że nie ma potrzeby dodatkowego żywienia oraz że oddziaływanie na środowisko może być zatem mniejsze niż w przypadku innych form akwakultury.
- (17) Opieka nad zdrowiem zwierząt powinna przede wszystkim opierać się na zapobieganiu chorobom. Środki ustanowione w niniejszym rozporządzeniu nie powinny naruszać dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób⁽²⁾ w zakresie opieki weterynaryjnej. Niektóre środki czyszczące, przeciwporostowe i dezynfekujące do wyposażenia i urządzeń produkcyjnych powinny być dozwolone w określonych warunkach. Stosowanie substancji dezynfekujących w obecności żywych zwierząt wymaga szczególnej ostrożności i środków gwarantujących, że ich stosowanie nie jest szkodliwe. Substancje takie muszą być dopuszczone zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. W oparciu o zalecenie powołanej *ad-hoc* grupy ekspertów substancje takie powinny być wymienione w załączniku.
- (18) Należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące opieki weterynaryjnej, określając hierarchię leczenia różnego rodzaju i ograniczając ich częstotliwość w przypadku leczenia alopacyjnego.
- (19) Należy przedsięwziąć środki ostrożności w trakcie obchodzenia się z żywymi rybami oraz ich transportu, tak aby zaspokoić ich potrzeby fizjologiczne.
- (20) Przejście na ekologiczną metodę produkcji wymaga dostosowania wszystkich środków w określonym czasie.
- W zależności od tego jakie były poprzednie systemy produkcji należy ustanowić odpowiednie okresy konwersji.
- (21) Okazało się, że niektóre załączniki do rozporządzenia (WE) nr 889/2007 zawierają błędy; należy wprowadzić przepisy korygujące je.
- (22) Należy ustanowić przepisy dotyczące szczególnych wymagań w odniesieniu do kontroli, uwzględniających specyficzność akwakultury.
- (23) Aby gospodarstwom już prowadzącym produkcję ekologiczną zgodnie z krajowymi lub prywatnymi normami ułatwić przejście na nowe zasady wspólnotowe należy ustanowić środki przejściowe.
- (24) Akwakultura ekologiczna jest względnie nowym obszarem produkcji ekologicznej w porównaniu do rolnictwa ekologicznego, w przypadku którego zebrano już dużo doświadczeń na poziomie gospodarstwa. Biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie konsumentów produktami z ekologicznej akwakultury, oczekuje się, że coraz więcej jednostek produkcji w sektorze akwakultury będzie przechodzić na produkcję ekologiczną. W niedługim czasie doprowadzi to do zebrania doświadczeń i wiedzy technicznej. Ponadto oczekuje się, że planowane badania przyniosą wyniki w postaci nowej wiedzy, w szczególności na temat systemów zamkniętych, potrzeby nieekologicznych składników żywności oraz gęstości obsady w odniesieniu do niektórych gatunków. Nowa wiedza i rozwój techniczny, które mogłyby przyczynić się do ulepszeń w akwakulturze ekologicznej, powinny mieć odzwierciedlenie w zasadach produkcji. Należy zatem ustanowić przepis przewidujący dokonanie przeglądu obowiązującego prawodawstwa w celu jego zmiany, tam gdzie będzie to stosowne.
- (25) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 889/2008.
- (26) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Regulacyjnego ds. Rolnictwa Ekologicznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 889/2008 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Artykuł 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

  - a) gatunków zwierząt gospodarskich innych niż gatunki, o których mowa w art. 7; oraz
  - b) zwierząt akwakultury innych niż te, o których mowa w art. 25a.

⁽¹⁾ Zalecenia powołanej *ad-hoc* grupy ekspertów na temat „Paszy dla ryb i środków czyszczących w ekologicznej uprawie wodorostów morskich i ekologicznej produkcji w sektorze akwakultury” z dnia 20 listopada 2008 r., www.organic-farming.europa.eu

⁽²⁾ Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14.

Jednakże do momentu ustanowienia szczegółowych zasad produkcji w odniesieniu do tych produktów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 834/2007 stosuje się tytuł II, tytuł III oraz tytuł IV z uwzględnieniem niezbędnych zmian.”

2) W art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) litera f) otrzymuje brzmienie:

„f) „jednostka produkcyjna” oznacza wszystkie środki wykorzystywane w danym sektorze produkcji takie jak obiekty produkcyjne, grunty rolne, pastwiska, obszary na wolnym powietrzu, budynki dla zwierząt gospodarskich, stawy rybne, zamknięte systemy dla wodorostów i zwierząt akwakultury, koncesjonowane obszary nadbrzeżne oraz dna morskiego, obiekty do składowania płodów rolnych, produktów upraw, produktów z wodorostów morskich, produktów pochodzenia zwierzęcego, surowców i innych środków produkcji związanych z tym sektorem produkcji;”

b) po lit. i) dodaje się litery w brzmieniu:

„j) „zamknięte urządzenie produkcji akwakultury z systemem recykulacji” oznacza urządzenie, w którym akwakultura ma miejsce w zamkniętym środowisku, na lądzie lub na statku, wymagającym recykulacji wody i zależnym od stałych zewnętrznych dostaw energii w celu stabilizacji środowiska dla zwierząt akwakultury;

k) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza odnawialne, niekopalne źródła energii: energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię fal, prądów i pływów morskich, hydroenergię, energię pozyskiwaną z gazu pochodzącego ze składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);

l) „wylęgarnia” oznacza miejsce rozmnażania, wylęgu i chowu przez wczesne etapy życia zwierząt akwakultury, w szczególności ryb oraz mięczaków, skorupiaków i szkarłupni;

m) „podchowalnia” oznacza miejsce, w którym prowadzi się pośredni etap produkcji pomiędzy wylęgarnią a etapem wzrostowym. Etap podchowalni musi się zakończyć w pierwszej z trzech części cyklu produkcji z wyjątkiem gatunków przechodzących proces smoltyfikacji;

n) „zanieczyszczenie” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznacza bezpośrednie lub pośrednie wprowadzenie do środowiska wodnego substancji lub energii zdefiniowanych odpowiednio w dyrektywie 2008/56/WE (*)

i dyrektywie 2000/60/WE (**) w zależności od tego do jakich wód się stosują;

o) „polikultura” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznacza chów dwóch lub więcej gatunków zazwyczaj z różnych poziomów troficznych w tej samej jednostce chowu;

p) „cykl produkcyjny” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznacza długość życia zwierzęcia akwakultury lub wodorostu morskiego od najwcześniejszego etapu życia do chwili odłowu lub zbioru;

q) „gatunki występujące lokalnie” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznaczają gatunki, które nie są gatunkami obcymi ani niewystępującymi miejscowo zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 708/2007 (***). Gatunki wymienione w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 708/2007 można uznać jako występujące lokalnie;

r) „gęstość obsady” w ramach akwakultury oznacza wagę żywych zwierząt na metr sześcienny wody w dowolnym momencie etapu wzrostowego a w przypadku płastug i krewetek – wagę na metr kwadratowy powierzchni.

(*) Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

(**) Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

(***) Dz.U. L 168 z 28.6.2007, s. 1.”

3) W tytule II dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 1a

Produkcja wodorostów morskich

Artykuł 6a

Zakres

Niniejszy rozdział ustanawia szczegółowe zasady produkcji w odniesieniu do zbierania i uprawy wodorostów morskich. Stosuje się on z uwzględnieniem niezbędnych zmian do produkcji wszystkich wielokomórkowych alg morskich, fitoplanktonu i mikroalg do dalszego stosowania jako pasza dla zwierząt akwakultury.

Artykuł 6b

Odpowiednie środowisko wodne i plan zrównoważonego zarządzania

1. Działalność jest zlokalizowana w miejscach, które nie są skażone produktami lub substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej bądź zanieczyszczeniami, które zagrażają ekologicznemu charakterowi produktów.

2. Ekologiczne i nieekologiczne jednostki produkcyjne powinny być odpowiednio oddzielone. Oddzielenie takie powinno opierać się na naturalnych okolicznościach, osobnych sieciach dystrybucji wody, odległości, prądzie pływowym oraz umieszczeniu ekologicznej jednostki produkcyjnej w górnym lub dolnym biegu. Organy państw członkowskich mogą wskazać miejsca lub obszary, które uznają za nieodpowiednie dla ekologicznej akwakultury lub uprawy wodorostów morskich oraz mogą ustanowić minimalne odległości oddzielające ekologiczne i nieekologiczne jednostki produkcyjne.

Jeżeli takie minimalne odległości są ustalone, państwa członkowskie przekazują tę informację podmiotom gospodarczym, innym państwom członkowskim oraz Komisji.

3. W odniesieniu do każdego nowego podmiotu mającego prowadzić produkcję ekologiczną i produkować rocznie powyżej 20 ton produktów akwakultury wymagana jest proporcjonalna względem wielkości jednostki produkcyjnej ocena środowiskowa, aby zapewnić odpowiednie warunki dla jednostki produkcyjnej i jej bezpośredniego otoczenia oraz określić potencjalne skutki tej działalności. Podmiot gospodarczy przedstawia ocenę środowiskową jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu. Treść oceny środowiskowej należy opracować na podstawie załącznika IV do dyrektywy Rady 85/337/EWG (*). Jeżeli jednostka podlegała już wcześniej równoważnej ocenie, należy zezwolić na jej wykorzystanie do tego celu.

4. Podmiot gospodarczy przedkłada proporcjonalny względem wielkości jednostki produkcyjnej plan zrównoważonego zarządzania zbiorami akwakultury i wodorostów morskich.

Plan jest aktualizowany każdego roku i zawiera szczegóły dotyczące skutków środowiskowych prowadzonej działalności, monitoringu środowiskowego, który należy rozpocząć, oraz wyszczególnia środki, które należy podjąć w celu zminimalizowania niekorzystnych skutków dla otaczającego środowiska wodnego i lądowego, w tym - gdzie stosowne - rzuty związków odżywczych do środowiska w każdym cyklu produkcyjnym lub rocznie. Plan uwzględnia kwestie nadzoru i napraw technicznego wyposażenia.

5. Podmioty gospodarcze w obszarze akwakultury i wodorostów morskich powinny preferować stosowanie odnawialnych źródeł energii oraz wtórnie wykorzystywać materiały, a także sporządzają w ramach swoich planów zrównoważonego zarządzania harmonogram ograniczania odpadów, który wdrożą wraz z rozpoczęciem działalności. Jeżeli to możliwe, używanie ciepła odpadowego jest ograniczone do energii ze źródeł odnawialnych.

6. W odniesieniu do zbioru wodorostów morskich należy dokonać na początku jednorazowej szacunkowej oceny biomasy.

Artykuł 6c

Zrównoważone zbiory wodorostów morskich dziko rosnących

1. W jednostce lub w obiektach przechowuje się dokumentację księgową, na podstawie której podmiot może

określić, a jednostka certyfikująca lub organ kontrolny zweryfikować, czy zbieracze dostarczyli wyłącznie wodorosty morskie dziko rosnące wyprodukowane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 834/2007.

2. Zbiórów dokonuje się w taki sposób, aby zebrane ilości nie wywierały znaczącego oddziaływania na stan środowiska wodnego. Należy określić takie środki jak technikę zbierania, minimalną wielkość, wiek, cykle reprodukcyjne bądź też pozostające zasoby wodorostów, które gwarantują, że wodorosty morskie mogą odrosnąć.

3. Jeżeli zbiorów dokonuje się na dzielonym lub wspólnym obszarze zbiorów, dostępna musi być dokumentacja wykazująca, że całkowite zbiory są zgodne z przepisami rozporządzenia.

4. W odniesieniu do art. 73b ust. 2 lit. b) i c) zapisy w rejestrach muszą dowodzić zrównoważonego zarządzania i braku długofalowego oddziaływania na obszary zbiorów.

Artykuł 6d

Uprawa wodorostów morskich

1. Uprawa wodorostów morskich w morzu wykorzystuje wyłącznie związki odżywcze naturalnie znajdujące się w środowisku lub pochodzące z ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury położonej najlepiej w bliskiej odległości jako część systemu polikultury.

2. W urządzeniach na lądzie, w których stosuje się zewnętrzne źródła związków odżywczych, poziom związków odżywczych w wodach wypływających powinien być potwierdzalnie taki sam lub niższy niż w wodach wpływających. Stosować można wyłącznie związki odżywcze pochodzenia roślinnego lub mineralnego wymienione w załączniku I.

3. Rejestruje się gęstość uprawy lub intensywność działalności, które utrzymują integralność środowiska wodnego poprzez zagwarantowanie, że nie przekracza się maksymalnej ilości wodorostów morskich, które mogą rosnąć w danym miejscu bez wywierania niekorzystnych skutków na środowisko.

4. Sznury oraz pozostały sprzęt wykorzystywane do uprawy wodorostów morskich powinny być, jeśli to możliwe, powtórnie wykorzystane lub poddane recyklingowi.

Artykuł 6e

Środki antyporostowe i czyszczenie wyposażenia i urządzeń produkcyjnych

1. Organizmy porastające należy usuwać wyłącznie mechanicznie lub ręcznie i w stosownych przypadkach wrzucić ponownie do morza w pewnej odległości od miejsca uprawy.

2. Wyposażenie i urządzenia produkcyjne czyści się mechanicznie lub ręcznie. Jeżeli jest to niewystarczające, stosować można jedynie substancje wymienione w załączniku VII sekcja 2

(*) Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40.”

4) W art. 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do 20 % całkowitej średniej ilości pasz, którymi żywione są zwierzęta gospodarskie, może pochodzić z wypasania lub zbiorów na pastwiskach trwałych, działkach z uprawami roślin wieloletnich lub roślin wysokobiałkowych zasianych na gruntach zarządzanych ekologicznie w pierwszym roku konwersji, pod warunkiem, że są one częścią samego gospodarstwa i że nie stanowiły części ekologicznej jednostki produkcyjnej w tym gospodarstwie w ostatnich pięciu latach. Jeżeli stosuje się zarówno paszę w konwersji jaki i paszę z działek w pierwszym roku konwersji, całkowity łączny odsetek takich pasz nie przekracza maksymalnych poziomów ustalonych w ust. 1.”

5) W tytule II dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 2a

Produkcja zwierzęca w sektorze akwakultury

Sekcja 1

Ogólne zasady

Artykuł 25a

Zakres

Niniejszy rozdział ustanawia szczegółowe zasady produkcji dla określonych gatunków ryb, skorupiaków, szkarłupni i mięczaków objętych załącznikiem XIIIa.

Stosuje się on z uwzględnieniem niezbędnych zmian do zooplanktonu, mikro skorupiaków, wrotek, robaków i innych zwierząt wodnych przeznaczonych na paszę.

Artykuł 25b

Odpowiednie środowisko wodne i plan zrównoważonego zarządzania

1. Do niniejszego rozdziału stosuje się przepisy art. 6b ust. 1–5.

2. Środki obronne i zapobiegawcze przeciwko drapieżnikom stosowane na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG (*) oraz przepisów krajowych muszą być odnotowane w planie zrównoważonego zarządzania.

3. Podmioty sąsiadujące powinny, jeżeli to stosowne, w sposób potwierdzalny skoordynować sporządzanie swoich planów zarządzania.

4. W odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury prowadzonej w stawach rybnych, basenach lub torach wodnych, gospodarstwa powinny być wyposażone

bądź w podłoża stanowiące naturalny filtr, stawy osadowe, filtry biologiczne bądź filtry mechaniczne, które będą zbierać odpadowe związki odżywcze, lub też powinny wykorzystywać wodorosty morskie lub zwierzęta (małże i algi), które przyczyniają się do poprawy jakości wód odpływowych. Jeżeli stosowne, monitorowanie wód odpływowych powinno być prowadzone w regularnych odstępach czasu.

Artykuł 25c

Równoczesny ekologiczny i nieekologiczny chów zwierząt akwakultury

1. Właściwy organ może zezwolić na chów w tych samych wylęgarniach i podchowalniach młodych osobników w ramach tego samego gospodarstwa pod warunkiem, że jednostki są wyraźnie fizycznie od siebie oddzielone i istnieją osobne sieci dystrybucji wody.

2. W przypadku zwierząt w etapie wzrostowym właściwy organ może zezwolić na funkcjonowanie ekologicznych i nieekologicznych jednostek produkcyjnych w ramach tego samego gospodarstwa pod warunkiem zapewnienia zgodności z art. 6b ust. 2 niniejszego rozporządzenia oraz jeżeli mają miejsce różne fazy produkcji oraz zwierzęta akwakultury są w zróżnicowanym wieku.

3. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą zastosowanie przepisów, o których mowa w niniejszym artykule.

Sekcja 2

Pochodzenie zwierząt akwakultury

Artykuł 25d

Pochodzenie ekologicznych zwierząt akwakultury

1. Należy wykorzystywać gatunki występujące lokalnie, natomiast celem hodowli jest uzyskanie odmian lepiej dostosowanych do warunków chowu, zdrowych i dobrze wykorzystujących zasoby żywnościowe. Dokumentację potwierdzającą ich pochodzenie i traktowanie przedstawia się do kontroli jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu.

2. Należy wybierać takie gatunki, których chów nie spowoduje znaczących szkód w stadach dziko żyjących.

Artykuł 25e

Pochodzenie nieekologicznych zwierząt akwakultury i zarządzanie nimi

1. W celach hodowlanych lub w celu poprawy genetycznej stada oraz gdy nie ma dostępnych ekologicznych zwierząt akwakultury, do gospodarstwa można wprowadzać schwytane na wolności dzikie lub nieekologiczne zwierzęta sektora akwakultury. Zwierzęta te powinny być utrzymywane w warunkach zarządzania ekologicznego przez co najmniej 3 miesiące zanim można je wykorzystać do celów hodowlanych.

2. Do celów chowu oraz gdy nie ma dostępnych ekologicznych młodych osobników zwierząt akwakultury, do gospodarstwa można wprowadzać nieekologiczne młode osobniki zwierząt akwakultury. Co najmniej ostatnie dwie trzecie cyklu produkcyjnego powinno odbywać się w ramach zarządzania ekologicznego.

3. Maksymalny odsetek nieekologicznych młodych osobników zwierząt akwakultury wprowadzonych do gospodarstwa wynosi 80 % do dnia 31 grudnia 2011 r., 50 % do dnia 31 grudnia 2013 r. i 0 % do dnia 31 grudnia 2015 r.

4. W celach odchowu zbieranie młodych osobników akwakultury dziko żyjących jest ograniczone do następujących dwóch przypadków:

- a) naturalny napływ ryb lub larw skorupiaków i młodych osobników w trakcie napełniania stawu, systemów zamkniętych i zagród;
- b) węgorza europejskiego, pod warunkiem, że istnieje zatwierdzony planu zarządzania węgorzem w danym miejscu, a sztuczna reprodukcja węgorza pozostaje kwestią nierozwiązaną.

Sekcja 3

Praktyki gospodarcze w sektorze akwakultury

Artykuł 25f

Ogólne zasady gospodarskie w sektorze akwakultury

1. Otoczenie gospodarskie zwierząt akwakultury powinno być zaprojektowane w taki sposób, aby – zgodnie ze szczególnymi potrzebami określonych gatunków – zwierzęta akwakultury:

- a) miały wystarczającą przestrzeń zapewniającą im dobrostan;
- b) były utrzymywane w wodzie dobrej jakości z odpowiednią zawartością tlenu, oraz
- c) były utrzymywane w temperaturze i warunkach oświetlenia zgodnie z wymogami dla danego gatunku z uwzględnieniem lokalizacji geograficznej;
- d) w przypadku ryb słodkowodnych rodzaj dna powinien być możliwie zbliżony do występującego w warunkach naturalnych;
- e) w przypadku karpia dno powinna stanowić naturalna gleba.

2. Gęstość obsady w podziale na gatunki lub grupy gatunków ustanawia załącznik XIIIa. Uwzględniając wpływ gęstości obsady na dobrostan utrzymywanych ryb,

należy monitorować stan ryb (uszkodzenia płetw, inne zranienia, tempo wzrostu, zachowanie i ogólny stan zdrowia) oraz jakość wody.

3. Projekt i budowa zamkniętych systemów wodnych powinny uwzględniać przepływy wody i parametry fizyko-chemiczne zapewniające zwierzętom dobry stan zdrowia i dobrostan oraz zaspokajając ich potrzeby behawioralne.

4. Zamknięte systemy powinny być zaprojektowane, umiejscowione i obsługiwane w sposób ograniczający do minimum ryzyko ucieczki.

5. Jeżeli ryby lub skorupiaki uciekną, należy podjąć odpowiednie działania w celu ograniczenia ich oddziaływania na ekosystem lokalny, włącznie z odłowieniem, gdzie stosowne. Należy przechowywać dokumentację z tym związaną.

Artykuł 25g

Szczególne przepisy dotyczące zamkniętych systemów wodnych

1. Zakazane są zamknięte urządzenia produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury z systemem recyrkulacji z wyjątkiem wylęgarni i podchowalni lub do produkcji gatunków przeznaczonych na paszę ekologiczną.

2. Jednostki prowadzące chów na lądzie spełniają następujące warunki:

- a) dla systemów przepływowych powinna istnieć możliwość monitorowania i kontroli prędkości przepływu oraz jakości wody zarówno wpływającej jak i wypływającej;
- b) co najmniej 5 % obrzeża („miejsca styku woda-ląd”) ma naturalną roślinność.

3. Zamknięte systemy w morzu:

- a) są położone w miejscach, gdzie prędkość przepływu wody, głębokość i stopień wymiany wody w zbiorniku są odpowiednie dla ograniczenia do minimum oddziaływania na dno morza i otaczający zbiornik wodny;
- b) posiadają klatki, których projekt, budowa i utrzymanie są odpowiednie do warunków środowiska, w którym się znajdują.

4. Sztuczne podgrzewanie i schładzanie wody dozwolone jest wyłącznie w wylęgarniach i podchowalniach. Naturalną wodę z odwiertów geotermalnych można używać do podgrzewania i schładzania wody na wszystkich etapach produkcji.

Artykuł 25h

Zarządzanie zwierzętami akwakultury

1. Wszelkie czynności przy zwierzętach akwakultury należy ograniczyć do minimum i wykonywać je bardzo ostrożnie przy użyciu odpowiednich narzędzi i procedur, dzięki którym unika się stresu i szkód fizycznych związanych z tymi czynnościami. Z każdym osobnikiem należy się obchodzić w taki sposób, aby ograniczyć do minimum szkody fizyczne i stres, i w znieczuleniu, jeżeli wskazane. Działania związane z sortowaniem ogranicza się do minimum i na tyle, ile wymaga zapewnienie rybom dobrostanu.

2. Stosowanie sztucznego oświetlenia ogranicza się w następujący sposób:

- a) przedłużenie czasu naturalnego światła dziennego nie powinno przekraczać określonego maksimum uwzględniającego potrzeby etologiczne, warunki geograficzne i ogólne zdrowie chowanych zwierząt; wymienione maksimum nie powinno przekraczać 16 godzin dziennie z wyjątkiem celów reprodukcyjnych;
- b) należy unikać nagłych zmian w intensywności światła w chwili zmiany oświetlenia poprzez stosowanie ściemniaczy lub dyskretnego oświetlenia.

3. W celu zapewnienia zwierzętom dobrostanu i zdrowia zezwala się na napowietrzanie, pod warunkiem, że mechaniczne napowietrzacze są w miarę możliwości zasilane energią ze źródeł odnawialnych.

Wszystkie takie zastosowania muszą być odnotowane w ewidencji produkcji akwakultury.

4. Stosowanie płynnego tlenu jest dozwolone w sytuacjach związanych ze zdrowiem zwierząt oraz w krytycznych okresach produkcji i transportu w następujących przypadkach:

- a) wyjątkowe przypadki wzrostu temperatury lub spadku ciśnienia atmosferycznego lub przypadkowego zanieczyszczenia,
- b) sporadyczne czynności związane z zarządzaniem stadem, takie jak pobieranie próbek i sortowanie, oraz;
- c) w celu zapewnienia przetrwania stada w gospodarstwie.

Należy przechowywać dokumentację z tym związaną

5. Należy stosować takie techniki uboju, w których ryby natychmiast tracą przytomność i stają się nieczułe na ból. Przy określaniu optymalnych metod uboju należy wziąć pod uwagę różnice w wielkości ryb, gatunkach oraz miejscach produkcji.

Sekcja 4

Hodowla

Artykuł 25i

Zakaz stosowania hormonów

Zakazane jest stosowanie hormonów i substancji pochodnych od hormonów.

Sekcja 5

Pasza dla ryb, skorupiaków i szkarłupni

Artykuł 25j

Ogólne zasady dotyczące pasz

Sposób żywienia określa się zgodnie z następującymi priorytetami:

- a) zdrowie zwierząt;
- b) wysoka jakość produktu, włącznie ze składem odżywczym, która powinna zapewnić wysoką jakość końcowego produktu spożywczego;
- c) niewielkie oddziaływanie na środowisko.

Artykuł 25k

Szczególne przepisy dotyczące pasz dla mięsożernych zwierząt akwakultury

1. Pasza dla mięsożernych zwierząt akwakultury pochodzi ze źródeł zgodnie z następującymi priorytetami:

- a) ekologiczne produkty paszowe akwakultury;
- b) mączka rybna i olej rybny z ekologicznych okrawków akwakultury;
- c) mączka rybna i olej rybny oraz składniki pochodzenia rybnego z okrawków ryb już złowionych do spożycia przez ludzi w ramach zrównoważonego rybołówstwa;
- d) ekologiczne materiały paszowe pochodzenia roślinnego i zwierzęcego zgodnie z wykazem w załączniku V i ustanowionymi tam ograniczeniami.

2. Jeżeli pasze wymienione w ust. 1 są niedostępne można stosować, przez okres przejściowy do dnia 31 grudnia 2014 r., mączkę rybną i olej rybny pochodzące z nieekologicznych okrawków akwakultury lub okrawków ryb złowionych do spożycia przez ludzi. Taki materiał paszowy nie przekracza 30 % dziennej racji żywieniowej.

3. Dawka żywieniowa dla wodnych gatunków wszystkożernych może zawierać maksymalnie 60 % ekologicznych produktów roślinnych.

4. Astaksantynę pochodzącą przede wszystkim ze źródeł ekologicznych, takich jak skorupa ekologicznych skorupiaków, można stosować w dziennych dawkach żywieniowych dla łososia i pstrąga w granicach ich potrzeb fizjologicznych. Jeżeli brak jest źródeł ekologicznych, można stosować naturalne źródła astaksantyny (takie jak drożdże *Phaffia*).

Artykuł 25l

Szczególne przepisy dotyczące pasz dla niektórych zwierząt akwakultury

1. Zwierzęta akwakultury, o których mowa w załączniku XIIIa sekcja 6, 7 i 9, są żywione pożywieniem naturalnie dostępnym w stawach i jeziorach.

2. Jeżeli naturalne źródła paszy, o jakich mowa w ust. 1, nie są dostępne w wystarczających ilościach, można stosować ekologiczne pasze pochodzenia roślinnego, najlepiej z upraw danego gospodarstwa, lub wodorosty morskie. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą potrzebę użycia dodatkowej paszy.

3. Jeżeli naturalna pasza jest uzupełniana zgodnie z ust. 2, dzienna dawka żywieniowa dla gatunków wymienionych w sekcji 7 oraz dla suma panga (*Pangasius* sp.), o którym mowa w sekcji 9, może zawierać maksymalnie 10 % mączki rybnej lub oleju rybnego pochodzących ze zrównoważonego rybołówstwa.

Artykuł 25m

Produkty i substancje, o których mowa w art. 15 ust. 1 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

1. W akwakulturze ekologicznej można stosować materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego i mineralnego wyłącznie jeżeli są one wymienione w załączniku V.

2. Dodatki paszowe, niektóre produkty używane w żywieniu zwierząt oraz środki pomocnicze używane w przetwórstwie pasz można stosować gdy są one wymienione w załączniku VI i przestrzegane są ograniczenia ustanowione w tym załączniku.

Sekcja 6

Szczególne zasady dotyczące mięczaków

Artykuł 25n

Obszar chowu

1. Chów małży można prowadzić w tym samym obszarze wód co ekologiczny chów ryb i ekologiczną uprawę wodorostów morskich w systemie polikultury, co należy udokumentować w planie zrównoważonego zarządzania. Chów małży można również prowadzić w polikulturze razem z chowem ślimaków takich jak pobrażek.

2. Ekologiczna produkcja małży powinna być prowadzona w obszarach wyznaczonych słupkami, pływakami lub innymi wyraźnymi oznaczeniami i jeśli stosowne ogra-

niczonymi kosztami, klatkami lub innymi sztucznymi strukturami.

3. W ekologicznym chowie skorupiaków, mięczaków i szkarłupni ogranicza się do minimum zagrożenie dla gatunków chronionych. Jeżeli stosuje się sieci przeciwko drapieżnikom, to ich budowa nie może wyrządzać krzywdy ptakom nurkującym.

Artykuł 25o

Źródła pozyskiwania zarodków

1. Jeżeli nie stanowi to znaczącej szkody dla otoczenia i jeśli dozwolone przez lokalne prawodawstwo, w przypadku małży można stosować dzikie jaja i/lub larwy spoza granic jednostki produkcyjnej, jeżeli pochodzą z:

- kolonii, które raczej nie przetrwają w warunkach zimowych lub są nadliczbowe względem wymagań, lub
- naturalnych zarodków skorupiaków, mięczaków i szkarłupni osiadłych na kolektorach.

Należy przechowywać zapis na temat jak, gdzie i kiedy zebrano dzikie jaja i/lub larwy, aby umożliwić prześledzenie pochodzenia do obszaru zebrania.

Jednakże zarodki z nieekologicznych wylęgarni małży mogą być wprowadzane do jednostek produkcji ekologicznej w następujących maksymalnych ilościach: 80 % do dnia 31 grudnia 2011 r., 50 % do dnia 31 grudnia 2013 r. i 0 % do dnia 31 grudnia 2015 r.

2. W przypadku ostrygi wielkiej *Crassostrea gigas* preferuje się stada hodowane selektywnie, aby ograniczyć składanie ikry na wolności.

Artykuł 25p

Zarządzanie

1. Gęstość obsady w produkcji nie przekracza gęstości obsady nieekologicznych skorupiaków, mięczaków i szkarłupni w danym miejscu. Sortowanie, przerzedzanie i dostosowywanie gęstości obsady dokonuje się na podstawie biomasy i aby zapewnić dobrostan zwierząt oraz wysoką jakość produktów.

2. Organizmy porastające należy usunąć mechanicznie lub ręcznie i jeśli stosowne wrzucić ponownie do morza z dala od hodowli skorupiaków, mięczaków i szkarłupni. W trakcie cyklu produkcji skorupiaci, mięczaki i szkarłupnie można potraktować jeden raz roztworem wapna w celu kontroli konkurujących organizmów porastających.

Artykuł 25q

Zasady chowu

1. Chów na sznurach lub innymi metodami wymienionymi w załączniku XIIIa sekcja 8 kwalifikuje się jako produkcja ekologiczna.

2. Chów mięczaków na dnie jest dozwolony jedynie pod warunkiem, że w miejscach zbierania i chowu nie wywiera on znaczącego oddziaływania na środowisko. Dowody minimalnego oddziaływania na środowisko muszą być poparte badaniem i sprawozdaniem dotyczącymi eksploatowanego obszaru, które podmiot gospodarczy jest zobowiązany przedstawić jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu. Sprawozdanie stanowi oddzielny rozdział w planie zrównoważonego zarządzania.

Artykuł 25r

Szczególne zasady dotyczące chowu ostryg

Dozwolony jest chów w koszach na stelażach. Te i inne konstrukcje, w których trzymane są ostrygi, powinny być rozstawione w taki sposób, aby nie tworzyć całkowitej bariery wzdłuż linii brzegowej. Stado umieszcza się ostrożnie na podłożu zależnie od prądu pływowego w celu optymalizacji produkcji. Produkcja spełnia kryteria wymienione w załączniku XIIIa sekcja 8.

Sekcja 7

Zapobieganie chorobom i opieka weterynaryjna

Artykuł 25s

Ogólne zasady zapobiegania chorobom

1. Zgodnie z art. 9 dyrektywy 2006/88/WE plan zarządzania w zakresie zdrowia zwierząt zawiera szczegóły dotyczące bezpieczeństwa biologicznego i praktyk zapobiegania chorobom włącznie z pisemną umową na doradztwo zdrowotne proporcjonalne do jednostki produkcyjnej podpisaną z wykwalifikowanymi służbami zajmującymi się zdrowiem zwierząt akwakultury i odwiedzającymi gospodarstwo z częstotliwością nie mniejszą niż raz w roku, a w przypadku małży - nie mniejszą niż raz na dwa lata.

2. Odpowiednio czyści się i dezynfekuje urządzenia, w których trzyma się zwierzęta, sprzęt i narzędzia. Stosować można wyłącznie produkty wymienione w załączniku VII sekcja 2.1 do 2.2.

3. W odniesieniu do odłogowania:

- a) właściwy organ określa czy konieczny jest okres odłogowania, oraz jego długość, co należy udokumentować po każdym cyklu produkcyjnym w systemie zamkniętym na otwartym morzu. Stosowanie odłogowania jest również zalecane w innych metodach produkcyjnych w zbiornikach, stawach rybnych i klatkach;
- b) jego stosowanie nie jest obowiązkowe w chowie małży;
- c) w trakcie odłogowania klatki i inne konstrukcje stosowane w produkcji zwierząt akwakultury są opróżnianie,

dezynfekowane i pozostawiane puste do czasu ich kolejnego użycia.

4. Jeżeli stosowne, niezjedzona pasza dla ryb, odchody oraz martwe zwierzęta należy bezzwłocznie usunąć, aby uniknąć niebezpieczeństwa znaczącej szkody dla środowiska w odniesieniu do stanu jakości wód, ograniczyć do minimum zagrożenie chorobami oraz aby uniknąć przyciągania owadów i gryzoni.

5. Światło ultrafioletowe i ozon można stosować wyłącznie w wylęgarniach i podchowalniach.

6. Ze względu na biologiczną kontrolę ektopasożytów preferuje się stosowanie ryb-czyścicieli.

Artykuł 25t

Opieka weterynaryjna

1. Jeżeli pomimo środków zapobiegawczych, aby zapewnić zdrowie zwierząt zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. f) ppkt (i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, występuje problem zdrowotny, można stosować leczenie weterynaryjne zgodnie z następującą hierarchią:

- a) substancje roślinne, zwierzęce lub mineralne w roztworze homeopatycznym;
- b) rośliny i wyciągi z nich bez działania znieczulającego, i
- c) substancje takie jak: pierwiastki śladowe, metale, naturalne immunostymulanty lub dozwolone probiotyki.

2. Stosowanie leczenia alopacyjnego jest ograniczone do dwóch serii rocznie za wyjątkiem szczepień i obowiązkowych programów zwalczania chorób. Jednakże, jeżeli cykl produkcyjny jest krótszy niż jeden rok, leczenie alopacyjne może być zastosowane tylko jeden raz. Jeżeli wyżej wymienione ograniczenia dotyczące leczenia alopacyjnego zostaną przekroczone, danych zwierząt akwakultury nie można sprzedawać jako produktów ekologicznych.

3. Środki przeciwko pasożytom, wyłączając obowiązkowe programy kontroli chorób stosowane przez państwa członkowskie, można stosować dwa razy do roku lub jeden raz w przypadku cyklu produkcyjnego krótszego niż 18 miesięcy.

4. Okres karencji weterynaryjnego leczenia alopacyjnego i leczenia przeciwko pasożytom zgodnie z ust. 3 włącznie z leczeniem w ramach obowiązkowych programów kontroli i zwalczania chorób jest dwukrotnie dłuższy niż przepisowy okres karencji, o którym mowa w art. 11 dyrektywy 2001/82/WE, lub wynosi 48 godzin, jeżeli taki okres nie jest w ogóle określony.

5. Zawszy gdy stosuje się weterynaryjne produkty lecznicze należy to zgłosić jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu przed wprowadzeniem zwierząt do obrotu jako ekologicznych. Stado poddane leczeniu musi być wyraźnie identyfikowalne.

(*) Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7”.

6) W tytule II rozdział 3 po art. 29 wprowadza się art. 29a w brzmieniu:

„Artykuł 29a

Szczególnie przepisy dotyczące wodorostów morskich

1. Jeżeli produktem końcowym mają być świeże wodorosty morskie, świeżo zebrane wodorosty morskie płucze się wodą morską.

Jeżeli produktem końcowym mają być suche wodorosty morskie, płukać je można także wodą słodką. Można używać soli do usuwania wilgoci.

2. Do suszenia zabrania się stosowania opalania, podczas którego dochodzi do bezpośredniego kontaktu wodorostów morskich z płomieniami. Jeżeli w procesie suszenia używa się sznurów lub innego wyposażenia, nie powinno na nich być środków przeciwpowrostowych ani substancji do czyszczenia lub dezynfekcji z wyjątkiem produktów wymienionych w załączniku VII do tego celu.”

7) W tytule II rozdział 4 wprowadza się art. 32a w brzmieniu:

„Artykuł 32a

Transport żywych ryb

1. Żywe ryby przewozi się w odpowiednich zbiornikach z czystą wodą, która zaspokaja ich potrzeby fizjologiczne z punktu widzenia temperatury i rozpuszczonego tlenu.

2. Przed transportem ekologicznych ryb i produktów z ryb zbiorniki należy dokładnie wyczyścić, zdezynfekować i wypłukać.

3. Należy przedsięwziąć środki ostrożności, aby ograniczyć stres. W trakcie transportu zagęszczenie zwierząt nie osiąga poziomu uznawanego za szkodliwy dla danego gatunku.

4. Należy przechowywać dokumentację związaną z przepisami ust. 1–3.”

8) W art. 35 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W przypadku ekologicznych jednostek produkcji roślin, wodorostów morskich, zwierząt gospodarskich i akwakultury w jednostce produkcyjnej zabrania się skła-

dowania innych środków produkcji niż środki dozwolone na mocy niniejszego rozporządzenia.

3. Zezwala się na składowanie w gospodarstwie alopatycznych weterynaryjnych produktów leczniczych i antybiotyków, pod warunkiem że zostały one przepisane przez lekarza weterynarii w związku z leczeniem określonym w art. 14 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) lub art. 15 ust. 1 lit. f) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, oraz że są składowane w nadzorowanym miejscu i są wprowadzone do ewidencji zwierząt, o której mowa w art. 76 niniejszego rozporządzenia lub odpowiednio do ewidencji produkcji akwakultury, o której mowa w art. 79b niniejszego rozporządzenia.”

9) W tytule II rozdział 5 wprowadza się art. 36a w brzmieniu:

„Artykuł 36a

Wodorosty morskie

1. Okres konwersji miejsca zbierania wodorostów morskich wynosi sześć miesięcy.

2. Okres konwersji jednostki uprawy wodorostów morskich wynosi sześć miesięcy lub jeden pełny cykl produkcyjny w zależności od tego, co trwa dłużej.”

10) W tytule II rozdział 5 po art. 38 dodaje się art. 38a w brzmieniu:

„Artykuł 38a

Produkcja zwierząt akwakultury

1. Do następujących typów urządzeń wykorzystywanych w produkcji w sektorze akwakultury włącznie z istniejącymi zwierzętami akwakultury stosuje się następujące okresy konwersji jednostek produkcji akwakultury:

a) dla urządzeń, których nie można opróżnić z wody, wyczyścić i zdezynfekować, okres konwersji wynosi 24 miesiące;

b) dla urządzeń, które zostały opróżnione, lub które były odłogowane, okres konwersji wynosi 12 miesięcy;

c) dla urządzeń, które zostały opróżnione, wyczyszczone i zdezynfekowane, okres konwersji wynosi 6 miesięcy;

d) dla urządzeń w otwartych wodach włącznie z chowem małży, okres konwersji wynosi 3 miesiące.

2. Właściwy organ może zdecydować o wstecznym zaliczeniu do okresu konwersji każdego udokumentowanego okresu, w którym urządzenia nie miały styczności z produktami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.”

11) Nagłówek art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Użycie nieekologicznych pasz pochodzenia roślinnego i zwierzęcego dla zwierząt”;

12) Artykuł 59 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Niniejszego rozdziału nie stosuje się do pokarmu dla zwierząt domowych i paszy dla zwierząt futerkowych.”

13) Artykuł 60 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przetworzona pasza jest zgodna z przepisami rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w szczególności jego art. 14 ust. 1 lit. d) ppkt (iv) i (v) w odniesieniu do zwierząt gospodarskich lub art. 15 ust. 1 lit. d) w odniesieniu do zwierząt akwakultury oraz art. 18;”

14) W tytule IV dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 2a

Szczególne wymogi kontroli w odniesieniu do wodorostów morskich

Artykuł 73a

Zasady kontroli w odniesieniu do wodorostów morskich

W przypadku gdy po raz pierwszy zostaje wprowadzony w życie system kontroli ściśle w odniesieniu do wodorostów morskich, pełny opis miejsca uprawy określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- a) pełen opis urządzeń na lądzie i w morzu;
- b) ocenę środowiskową jak opisano w art. 6b ust. 3, jeżeli stosowne;
- c) plan zrównoważonego zarządzania jak opisano w art. 6b ust. 4, jeżeli stosowne;
- d) w odniesieniu do wodorostów dziko rosnących należy sporządzić pełen opis i mapę przybrzeżnych i morskich obszarów zbierania oraz obszarów lądowych gdzie prowadzi się czynności po zebraniu wodorostów.

Artykuł 73b

Ewidencja produkcji wodorostów morskich

1. Ewidencję produkcji wodorostów morskich prowadzi podmiot gospodarczy w formie rejestrów i przechowuje w siedzibie gospodarstwa, tak aby była przez cały czas dostępna dla organów kontrolnych lub jednostek certyfikujących. Zawiera ona co najmniej następujące informacje:

- a) wykaz gatunków, datę zbioru i zebrane ilości;
- b) datę użycia, rodzaj oraz ilość użytego nawozu.

2. W odniesieniu do zbioru wodorostów morskich dziko rosnących rejestr zawiera również:

- a) historię zbiorów dla każdego gatunku w określonych miejscach;
- b) szacunkowe zbiory w sezonie (ilość);
- c) źródła możliwych zanieczyszczeń w miejscach zbioru;
- d) roczne zrównoważone zbiory z każdego miejsca.”

15) W tytule IV dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 3a

Szczególne wymogi kontroli w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury

Artykuł 79a

Zasady kontroli w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury

W przypadku gdy po raz pierwszy zostaje wprowadzony w życie system kontroli ściśle w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury, pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- a) pełen opis urządzeń na lądzie i w morzu;
- b) ocenę środowiskową jak opisano w art. 6b ust. 3, jeżeli stosowne;
- c) plan zrównoważonego zarządzania jak opisano w art. 6b ust. 4, jeżeli stosowne;
- d) w przypadku mięczaków streszczenie specjalnego rozdziału planu zrównoważonego zarządzania zgodnie z wymogiem art. 25q ust. 2.

Artykuł 79b

Ewidencja produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury

Podmiot gospodarczy dostarcza w formie rejestru, który przechowuje w siedzibie gospodarstwa i udostępnia w każdej chwili organom kontrolnym lub jednostkom certyfikującym następujące informacje:

- a) pochodzenie, datę przybycia i okres konwersji zwierząt przybyłych do gospodarstwa;
- b) numery partii, wiek, masę i przeznaczenie zwierząt opuszczających gospodarstwo;
- c) rejestr ucieczek ryb;
- d) w odniesieniu do ryb rodzaj i ilość paszy a w przypadku karpia i gatunków pokrewnych dokumentację potwierdzającą stosowanie dodatkowej paszy;

- e) leczenie weterynaryjne, w tym szczegóły na temat jego celu, daty jego zastosowania, metody jego zastosowania, rodzaju użytego produktu i okresu karencji;
- f) środki zapobiegania chorobom, w tym szczegóły na temat odłogowania, czyszczenia i oczyszczania wody.

Artykuł 79c

Szczególne wizyty kontrolne w odniesieniu do małży

W odniesieniu do produkcji małży wizyty kontrolne powinny mieć miejsce przed i w trakcie największej produkcji biomasy.

Artykuł 79d

Kilka jednostek produkcyjnych prowadzonych przez ten sam podmiot gospodarczy

W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych, jak stanowią art. 25c, jednostki produkujące nieekologiczne zwierzęta akwakultury również podlegają systemowi kontroli określönemu w rozdziale 1 i w niniejszym rozdziale.”

- 16) Nagłówek rozdziału 4 tytułu IV otrzymuje brzmienie:
„Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek przetwórstwa produktów roślinnych, z wodorostów morskich, pochodzenia zwierzęcego i pochodzących ze zwierząt akwakultury oraz składających się z nich środków spożywczych”
- 17) Nagłówek rozdziału 5 tytułu IV otrzymuje brzmienie:
„Wymagania kontroli w odniesieniu do przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich”
- 18) W art. 93 ust. 2 dodaje się litery w brzmieniu:
  - „e) liczbę jednostek ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury,
  - f) wielkość ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury,
  - g) opcjonalnie, liczbę jednostek oraz wielkość produkcji ekologicznych wodorostów morskich.”

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 sierpnia 2009 r.

- 19) W art. 95 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do celów art. 12 ust. 1 lit. j) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i do czasu włączenia określonych substancji zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia, można stosować wyłącznie produkty dozwolone przez właściwy organ.”

- 20) W art. 95 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„11. W okresie wygasającym z dniem 1 lipca 2013 r. właściwy organ może zezwolić jednostkom produkcji zwierząt akwakultury i wodorostów morskich, które powstały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia i prowadziły produkcję zgodnie z krajowymi zasadami produkcji ekologicznej, na zachowanie statusu ekologicznych w okresie dostosowywania się do przepisów niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem, że wody nie są zanieczyszczone substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej. Producenci, którzy chcą skorzystać z tego środka, muszą zgłosić właściwemu organowi przedmiotowe urządzenia, stawy rybne, klatki i miejsca uprawy wodorostów.”

- 21) Załączniki zmienia się zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 lipca 2010 r. z wyjątkiem:

- a) art. 1 ust. 4 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia;
- b) środki naprawcze przewidziane w art. 1 ust. 19 oraz pkt. 1 lit. b) i c) załącznika stosuje się od dnia rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (WE) nr 889/2008.

Niniejsze rozporządzenie może podlegać przeglądowi na podstawie odpowiednich wniosków państw członkowskich, uzupełnionych właściwym uzasadnieniem, w celu wprowadzenia zmian do niniejszego rozporządzenia z dniem 1 lipca 2013 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

W załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 889/2008 wprowadza się następujące zmiany:

1) Załącznik I otrzymuje brzmienie:

a) Nagłówek otrzymuje brzmienie:

„Nawozy, środki poprawiające właściwości gleby oraz substancje odżywcze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 6d ust. 2”

b) Nagłówek oraz szereg pierwszy tabeli otrzymują brzmienie:

„Dopuszczenie	Nazwa Produkty złożone lub produkty zawierające jedynie materiały wymienione poniżej	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Obornik	Produkt zawierający mieszaninę odchodów zwierzęcych i materii roślinnej (ściółka dla zwierząt) Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego”

c) W szeregu 11 tabeli ostatnie pole otrzymuje brzmienie:

„Dla futra: maksymalne stężenie suchej masy chromu (VI) w mg/kg: 0”

2) W załączniku III wprowadza się następujące zmiany:

W sekcji 1, dodaje się 4 linijkę w szeregu 6 dotyczącym tuczniaków:

„powyżej 110 kg	1,5	1,2”
-----------------	-----	------

3) W załączniku V wprowadza się następujące zmiany:

a) Nagłówek otrzymuje brzmienie:

„Materiały paszowe, o których mowa w art. 22 ust. 1, 2 i 3 i art. 25k ust. 1 lit. d) i art. 25m ust. 1”

b) W sekcji 2.2 tiret czwarte otrzymuje brzmienie:

„— Hydrolizaty i proteolizaty uzyskane w wyniku działania enzymów, również w postaci rozpuszczalnej, przeznaczone wyłącznie dla zwierząt akwakultury i młodych zwierząt gospodarskich.”

c) W sekcji 2.2. dodaje się tiret w brzmieniu:

„— skorupiaki”

4) W załączniku VI wprowadza się następujące zmiany:

a) Nagłówek otrzymuje brzmienie:

„Dodatki paszowe i niektóre substancje stosowane w żywieniu zwierząt określone w art. 22 ust. 4 i art. 25m ust. 2”

b) W sekcji 1.1 lit. a) tiret drugie otrzymuje brzmienie:

„— Witaminy syntetyczne, identyczne z naturalnymi, dla zwierząt z żołądkiem jednokomorowym i zwierząt akwakultury”

c) W sekcji 1.3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) litera b) otrzymuje brzmienie:

„b) *Substancje przeciwutleniające*

E 306 — bogate w tokoferol ekstrakty pochodzenia naturalnego stosowane jako przeciwutleniacze

— naturalne substancje przeciwutleniające (użycie ograniczone do pasz dla akwakultury)”

(ii) po lit. d) dodaje się następującą literę:

„e) *emulgatory i stabilizatory:*

lecycyna ze źródeł naturalnych (użycie ograniczone do pasz dla akwakultury)”

5) Załącznik VII otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK VII

Produkty do czyszczenia i dezynfekowania

1. Produkty do czyszczenia i dezynfekowania budynków i urządzeń do produkcji zwierzęcej, o których mowa w art. 23 ust. 4:

— Mydło potasowe i sodowe

— Woda i para wodna

— Mleko wapienne

— Wapno

— Wapno palone

— Podchloryn sodu (np. pod postacią wybielacza w płynie)

— Soda kaustyczna

— Potaż żrący

— Nadtlenek wodoru

— Naturalne wyciągi roślinne

— Kwasy cytrynowy, nadoctowy, mrówkowy, mlekowy, szczawiowy i octowy

— Alkohol

— Kwas azotowy (wyposażenie mleczarni)

— Kwas (orto)fosforowy(V) (wyposażenie mleczarFormaldehdy)

— Formaldehyd

— Środki myjące i dezynfekujące do dojarek i urządzeń mleczarskich

— Węglan sodu

2. Produkty do czyszczenia i dezynfekowania w produkcji zwierząt akwakultury i wodorostów morskich, o których mowa w art. 6e ust. 2, art. 25s ust. 2 i art. 29a.

2.1 Substancje do czyszczenia i dezynfekowania sprzętu i urządzeń, jeżeli nie ma w nich zwierząt akwakultury:

- Ozon
- Chlorek sodu
- Podchloryn sodu/Chloran(I) sodu
- Podchloryn wapnia/Chloran(I) wapnia
- Wapno (CaO, tlenek wapnia)
- Soda kaustyczna
- Alkohol
- Nadtlenek wodoru
- Kwasy organiczne (kwas octowy, mlekowy, cytrynowy)
- Kwas humusowy
- Kwasy peroksooctowe
- Jodofory
- Siarczan miedzi: tylko do dnia 31 grudnia 2015 r.
- Nadmanganian potasu
- Kwasy peroctowy i peroktanowy
- Ciasto z nasion herbaty z naturalnych nasion *Camellia* (użycie ograniczone do produkcji krewetek)

2.2 Ograniczony wykaz substancji do stosowania w obecności zwierząt akwakultury:

- wapień (węglan wapnia) do kontroli odczynu pH
- dolomit do korygowania odczynu pH (użycie ograniczone do produkcji krewetek)”

6) W załączniku VIII sekcja A w tabeli wprowadza się następujące zmiany:

a) Po czwartym szeregu dodaje się szereg w brzmieniu:

„B	E 223	Disiarczan (IV) sodu		X	Skorupiak (2)”
----	-------	----------------------	--	---	----------------

b) Po 14-ym szeregu dodaje się następujący szereg:

„B	E 330	Kwas cytrynowy		X	Skorupiaki i mięczaki (2)”
----	-------	----------------	--	---	----------------------------

7) Załącznik XII otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK XII

Wzór certyfikatu wydawanego podmiotowi gospodarczemu określonego w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, o którym mowa w art. 68 niniejszego rozporządzenia

Certyfikat wydawany podmiotowi gospodarczemu, określony w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007	
1. Numer dokumentu:	
2. Nazwa i adres podmiotu gospodarczego: Główny rodzaj działalności (producent, przetwórcza, importer etc.):	3. Nazwa, adres i numer kodowy jednostki certyfikującej/ organu kontrolnego:
4. Grupy produktów/działalność: — Rośliny i produkty roślinne: — Wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich: — Zwierzęta gospodarskie i produkty zwierzęce: — Zwierzęta akwakultury i produkty zwierzęce akwakultury: — Produkty przetworzone:	5. Określone jako: produkcja ekologiczna, produkty w okresie konwersji, a także produkcja nieekologiczna prowadzona równoległe do produkcji/przetwarzania zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 834/2007
6. Termin ważności: Produkty roślinne od ..... do ..... Produkty z wodorostów morskich od ..... do ..... Produkty zwierzęce od ..... do ..... Produkty zwierzęce akwakultury od ..... do ..... Produkty przetworzone od ..... do	7. Data kontroli:
8. Niniejszy dokument został wydany na podstawie art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz rozporządzenia (WE) nr 889/2008. Zadeklarowany podmiot gospodarczy poddał swoją działalność kontroli i spełnia wymagania określone we wspomnianych rozporządzeniach.	
Data, miejsce:	
Podpis w imieniu jednostki certyfikującej/organu kontrolnego wydającego certyfikat:"	

8) Po załączniku XIII dodaje się załącznik XIIIa w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK XIIIa

Sekcja 1

Ekologiczna produkcja łososiowatych w wodzie słodkiej:

Pstrąg potokowy (*Salmo trutta*) – Pstrąg tęczy (*Oncorhynchus mykiss*) – Pstrąg źródłany (*Salvelinus fontinalis*) – Łosoś (*Salmo salar*) – Palia alpejska (*Salvelinus alpinus*) – Lipień (*Thymallus thymallus*) – Palia jeziorowa (*Salvelinus namaycush*) – Głowacica (*Hucho hucho*)

System produkcji	Chów musi odbywać się w systemach otwartych. Prędkość przepływu musi zapewniać stadu minimum 60 % nasycenia tlenem, komfort oraz usuwanie ścieków gospodarskich.
Maksymalna gęstość obsady	Gatunki łososiowate niewymienione poniżej – 15 kg/m ³ Łosoś 20 kg/m ³ Pstrąg potokowy i tęczy 25 kg/m ³ Palia wędrowna 20 kg/m ³

Sekcja 2

Ekologiczna produkcja łososiowatych w wodzie morskiej:

Łosoś (*Salmo salar*) – Pstrąg potokowy (*Salmo trutta*) – Pstrąg tęczy (*Oncorhynchus mykiss*)

Maksymalna gęstość obsady	10 kg/m ³ w sadzach
---------------------------	--------------------------------

Sekcja 3

Ekologiczna produkcja dorsza (*Gadus morhua*) i innych dorszowatych, labraksa (*Dicentrarchus labrax*), dorady (*Sparus aurata*), kulbina (*Argyrosomus regius*), turbota (*Psetta maxima* [= *Scophthalmus maximus*]), pagrusa różowego (*Pagrus pagrus* [= *Sparus pagrus*]), kulbaka czerwonego (*Sciaenops ocellatus*) i innych prażmowatych, oraz syganów (*Siganus* spp.)

System produkcji	W systemach zamkniętych w otwartych wodach (sadze/klatki) z minimalną prędkością prądu wody morskiej zapewniającą dobrostan zwierząt lub w otwartych systemach na lądzie.
Maksymalna gęstość obsady	Dla ryb innych niż turbot: 15 kg/m ³ Dla turbota: 25 kg/m ²

Sekcja 4

Ekologiczna produkcja labraksa, dorady, kulbina, mugilowatych (*Liza*, *Mugil*) i węgorza (*Anguilla* spp.) w stawach ziemnych w obszarach pływowych i lagunach przybrzeżnych

System zamknięty	Tradycyjne panwie solne przekształcone w jednostki produkcji akwakultury i podobne stawy ziemne w obszarach pływowych
System produkcji	Woda podlega odpowiedniej wymianie, aby zapewnić dobrostan zwierząt danego gatunku Co najmniej 50 % podłoża musi mieć pokrywą roślinną Niezbędne są stawy oczyszczające na terenach podmokłych
Maksymalna gęstość obsady	4 kg/m ³

Sekcja 5

Ekologiczna produkcja jesiota w wodzie słodkiej

Przedmiotowy gatunek: rodzina jesiotrowatych

System produkcji	Przepływ wody w każdej jednostce chowu zapewnia dobrostan zwierząt Wody wypływające powinny być tej samej jakości co wody wpływające
Maksymalna gęstość obsady	30 kg/m ³

Sekcja 6

Ekologiczna produkcja ryb w wodach lądowych

Przedmiotowe gatunki: karpiowate (*Cyprinidae*) i inne gatunki pokrewne w kontekście polikultury, włącznie z okoniem, szczupakiem, sumem, sieją i jesiotrem.

System produkcji	<p>W stawach rybnych okresowo całkowicie opróżnianych z wody oraz w jeziorach. Jeziora muszą być przeznaczone wyłącznie do produkcji ekologicznej, włącznie z uprawami w suchych obszarach.</p> <p>Obszar odłowu ryb musi być wyposażony w dopływ świeżej wody i mieć wymiary zapewniające rybom optymalny komfort. Po odłowieniu ryby należy przechowywać w czystej wodzie.</p> <p>Organiczne i mineralne nawożenie stawów i jezior przeprowadza się zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 889/2008 przy maksymalnym użyciu 20 kg azotu na ha.</p> <p>Zakazuje się stosowania chemikaliów syntetycznych do kontroli roślinności wodnej i szaty roślinnej znajdującej się w wodach służących do produkcji.</p> <p>Należy utrzymać obszary naturalnej roślinności wokół jednostek wód lądowych jako strefę buforową oddzielającą od zewnętrznych obszarów lądowych, na których nie prowadzi się chowu zgodnie z zasadami ekologicznej akwakultury.</p> <p>Na etapie wzrostowym »polikulturę« stosuje się pod warunkiem, że ściśle przestrzega się kryteriów ustanowionych w niniejszej specyfikacji w odniesieniu do innych gatunków ryb jeziornych.</p>
Wydajność	Całkowita produkcja gatunku ograniczona jest do 1 500 kg ryb rocznie z jednego hektara.

Sekcja 7

Ekologiczna produkcja krewetek z rodziny *Penaeidae* i krewetek słodkowodnych (*Macrobrachium* sp.)

Założenie jednostki (lub jednostek) produkcji	Lokalizacja w sterylnych obszarach gliny, aby zminimalizować oddziaływanie środowiskowe budowy stawu. Stawy należy budować w miejscach naturalnego występowania gliny. Zabrania się niszczenia namorzyn.
Czas konwersji	Sześć miesięcy na staw, co odpowiada normalnemu okresowi życia krewetki hodowlanej.
Pochodzenie stada rozplodowego	Co najmniej połowa stada rozplodowego jest udomowiona po trzech latach chowu. Pozostałą część stanowi wolne od patogenów stado rozplodowe dziko żyjące pochodzące ze zrównoważonego rybołówstwa. Obowiązkowa selekcja pierwszego i drugiego pokolenia przed wprowadzeniem do gospodarstwa.
Ablacja słupka ocznego	Zakazane
Maksymalna gęstość obsady i limity produkcji	Jaja i/lub larwy: maksimum 22 osobniki w stadium polarwalnym/m ² Maksymalna biomasa chwilowa: 240 g/m ²

Sekcja 8

Mięczaki i szkarłupnie

System produkcji	Sznury haczykowe, tratwy, kultury przydenne, kosze, klatki, tace, nakrywki, drewniane pale (<i>bouchot</i>) i inne systemy zamknięte. W przypadku chowu małży jadalnych na tratwach liczba rzucanych lin nie przekracza jednej na metr kwadratowy obszaru. Maksymalna długość rzucanej liny nie przekracza 20 metrów. Nie przerzedza się lin w trakcie cyklu produkcyjnego, zezwala się jednak na dzielenie rzucanych lin bez zwiększania początkowej gęstości obsady.
------------------	---

Sekcja 9Słodkowodne ryby tropikalne: ryba mleczna (*Chanos chanos*), tilapia (*Oreochromis* sp.), sum panga (*Pangasius* sp.)

System produkcji	Stawy i klatki siatkowe
Maksymalna gęstość obsady	<i>Pangasius</i> : 10 kg/m ³ <i>Oreochromis</i> : 20 kg/m ³

Sekcja 10

Inne gatunki zwierząt akwakultury: brak".
